

NU looneisen stellen

Werknemers zullen na jaren van loonmatiging weer looneisen stellen. De koopkracht komt bovenaan het lijstje van hun eisen te staan. Het financieel beleid in de bedrijven moet om. Betere beloning, inhalen achterstand in onderhoud die de veiligheid van bedrijven in gevaar brengt en bescherming van werkgelegenheid

Nederlanders steeds dieper in de problemen

Nederlanders hebben steeds meer moeite om hun ziektekosten te betalen. Voor mensen boven de 45 jaar vormen vooral zorgkosten een groeiende aanslag op het maanbudget. Nadat zorgverzekeraars hun 'knopen geteld hebben' na de 'liberalisering' van 'hun markt' zullen ongetwijfeld de premies stijgen. De 'voorgesloten' kostbare reclamecampagnes zullen toch terug moeten vloeien naar de, door de verzekerden gevulde, verzekeringspotten. Ook de kosten van huur of hypotheek vormen in toenemende mate een probleem. Steeds meer mensen hebben moeite de eindjes aan elkaar knopen. Het dagelijkse leven is sinds de invoering van de euro bijna twee keer zo duur geworden. Mensen tussen de 25 en 35 jaar, de periode dat je kinderen krijgt, hebben de grootste problemen. Hun uitgaven stijgen aanzienlijk, terwijl tegelijkertijd inkomsten dalen, omdat vrouwen meestal korter gaan werken voor zorgtaken in het gezin.

De meeste huishoudens hebben in 2004 en in 2005 hun vaste lasten zien stijgen met naar schatting gemiddeld 14 procent. De bescheiden tegemoetkomingen

in koopkrachtherstel, waartoe het kabinet Balkenende heeft besloten, zijn een druppel op de gloeiende plaat. Zij zullen veelal worden gebruikt om schulden af te betalen. Wie het nog kan zal het op de spaarrekening zetten als buffer voor aangekondigde tarief- en premiestijgingen. Vooral de energierekening zal in 2006 en 2007 honderden euro's hoger uitvallen.

Recordwinsten en topinkomens

Tegenover deze uitholling van koopkracht van de werkende bevolking rijzen de winsten van grote bedrijven de pan uit. De Nederlandse beursfondsen doen het nog steeds uitstekend. In het eerste halfjaar van 2005 kwam de totale winst uit op 31,2 miljard euro. Ook de omzet steeg met gemiddeld 16,8 procent tot 429,1 miljard euro. De 133 beursgenoteerde ondernemingen boekten een totale winst van 31,2 miljard euro, tegen 24,6 miljard euro een jaar eerder, een stijging van 26,9 procent! De winstmarge is aanzienlijk toegenomen. Kassa voor de aandeelhouders. Tegenover 19 bedrijven met verlies en 30 fondsen met een lagere winst staan maar liefst 84 fondsen met een hogere winst. Ongeveer de helft van de onderzochte bedrijven (67 van de 133) boekte in het eerste halfjaar 2005 een winststijging van meer dan 20 procent! Het tweede halfjaar van 2005 deed daar niet voor onder.

De loonstroompjes daarentegen volgden deze trend niet. Dat is kapitalistische logica die met verve door de top van het management in de bedrijven wordt uitgedragen. De sterke winstontwikkeling is vooral te danken aan (loon)kostenbesparingen, efficiencymaatregelen die het management heeft doorgevoerd. Het is daarvoor ruimhartig gehonoreerd. Het inkomen van topbestuurders van AEX-bedrijven steeg in 2005 met 24 procent naar 2,4 miljoen euro. Bonussen van meer dan een miljoen euro per bestuurder zijn heel normaal.

Salarissen van bestuursvoorzitters AEX-bedrijven

Bedrijf	Topman	Totaal salaris in euro	+/- %	
Heineken	Thony Ruys	6.412.000	197	
Aegon	Donald Shepard	4.294.000	21	
Royal Dutch Shell	Jeroen van der Veer	3.789.246	30	
ING	Michel Tilmant	3.494.000	35	
Unilever	Patrick Cescau	3.435.000	17	
Reed Elsevier	Crispin Davis	2.940.447	2	
Philips	Gerard Kleisterlee	2.477.952	3	
VNU	Rob van den Bergh	2.385.503	32	
KPN	Ad Scheepbouwer	2.003.297	21	
Wolters Kluwer	Nancy McKinstry	1.917.000	-10	
Akzo Nobel	Hans Wijers	1.816.200	16	
ABN Amro	Rijkman Groenink	1.657.000	-14	
TNT	Peter Bakker	1.648.814	-13	
Hagemeyer	Rudi de Becker	1.493.558	4	
Vedior	Zach Miles	1.244.000	91	
ASML	Eric Meurice	1.087.667	-10	
Buhmann	Frans Koffrie	1.084.000	5	
DSM	Peter Elverding	939.396	13	

De inmiddels opgestapte Heineken-baas Ruys kreeg 4 miljoen mee om zijn pensioengat te dichten. In totaal ontving hij vorig jaar 6,4 miljoen euro en was daardoor de best verdienende topman van het jaar. Bovendien krijgt Ruys na zijn officiële aftreden per 1 oktober 2005 nog 21 maanden salaris doorbetaald. Zo ontvangt de ex-topman een vertrekbonus die hoger is dan één jaar-salaris. Als deze gouden handdruk van naar schatting 1,7 miljoen euro door Heineken direct was uitbetaald, was het inkomen van Ruys vorig jaar zelfs op 8,1 miljoen euro uitgekomen. Topman Van der Veer van het oliebedrijf Shell kreeg in 2005 alleen al aan bonussen 1,9 miljoen euro uitgekeerd. De Amerikaanse topman Shepard van Aegon ontving vorig jaar een bonus van 3 miljoen euro en neemt de tweede plaats in op de ranglijst van grootverdieners bij bedrijven met een AEX-notering. Met zijn inkomen van 4,3 miljoen euro hoeft hij dit jaar alleen de uitgerangeerde Heineken-baas Ruys voor zich te dulden. Ook Scheepbouwer (KPN) wist vorig jaar meer bonussen te verzamelen. Van de achttien onderzochte bedrijven keerden er zeven meer dan een miljoen euro aan bonussen uit.

Looneisen kunnen worden ingewilligd

De snel groeiende schaarste op de arbeidsmarkt, vooral bij hoog opgeleid en gespecialiseerd personeel, maakt de inwilliging van 'gezonde' looneisen mogelijk en zelfs noodzakelijk. Het deel van het nationale inkomen dat toekomt aan de werknemers (arbeidsinkomenquote) zal volgens het Centraal Planbureau dalen tot 77,75 procent. Zo laag is het sinds eind jaren zestig, aan de vooravond van de toenmalige sociaal-economische revolutie, nog niet geweest. De doelstellingen van kabinet en werkgevers aan de vooravond van de massale demonstratie op het Museumplein op 2 oktober 2004 was het behalen van een arbeidsinkomenquote van 80 procent!

De bedrijven potten het geld op of gebruiken het voor overnames. Het is nu het moment om het zakkenvullen aan de top en de ongelimiteerde winsthonger te stoppen. CNV-voorzitter René Paas stelde begin dit jaar nog 'plezier in het werk' centraal. Nu wordt de confessionele vakbond ingehaald door de realiteit op de werkvloer,

waar geld in toenemende mate telt. De FNV aarzelt nog. Maar de druk zal toenemen. Een nieuwe sociaal-economische 'revolutie' staat voor de deur.

Het vertrouwen van de bevolking in de overheid en de regering is naar een dieptepunt gezakt. Nog geen 40 procent is tevreden, terwijl dat in 2000 nog gold voor tweederde van de bevolking. Hoe kan het ook anders als het kabinet besluit per 1 januari a.s de druk van de Vennootschapsbelasting met 15% te verlagen van 29.5 naar 25 % en de werkers met enkele tientjes tegemoet te komen in hun koopkrachtverlies. In 'De sociale staat van Nederland', een tweejaarlijks rapport waarin het maatschappelijk welzijn wordt gemeten, staat dat de weerzin tegen deze politiek wel degelijk onderbouwd is. De politieke belangstelling, actiebereidheid en behoefte aan inspraak zijn juist groter geworden. De weerzin uit zich echter nog in een gevoel van machteloosheid. Dat gevoel is in het afgelopen decennium alleen maar groter geworden.

De vakbeweging moet en kan deze spiraal doorbreken door looneisen te stellen en de bevolking in hun misère 'de touwtjes aan elkaar te knopen' perspectief bieden. De armzalige 2% loonsverhoging die de FNV de aangesloten bonden oplegt komt hier echter niet in de buurt. Weg met het 'Lissabonakkoord' van Europese regeringsleiders, waar ook de Europese vakbondstop zich aan heeft gecommitteerd, dat de concurrentiepositie van Europa ten opzichte van de VS moet verbeteren ten koste van arbeidsvoorwaarden van de werkers. 5% loonsverhoging voor dit jaar is reëel + een uitkering ineens van € 750 om de eerste gaten in het huishoudbudget te dichten.

NCPN, 1 mei 2006

Eerst de mensen, niet de winst!

Reageren?

Vul de bon in of zend een e-mail naar: ncpn@ncpn.nl

Naam:

Adres:

Postcode: Woonplaats:

Telefoon: E-mail:

- Ik wil een oriënterend gesprek over de NCPN
- Ik wil 3 maal een gratis nummer van MANIFEST (Tweewekelijkse krant van de NCPN)

Opsturen naar: NCPN, Haarlemmerweg 177, 1051 LB Amsterdam